

Italiaanse kamsalamander in Nederland

Jeroen van Delft, RAVON

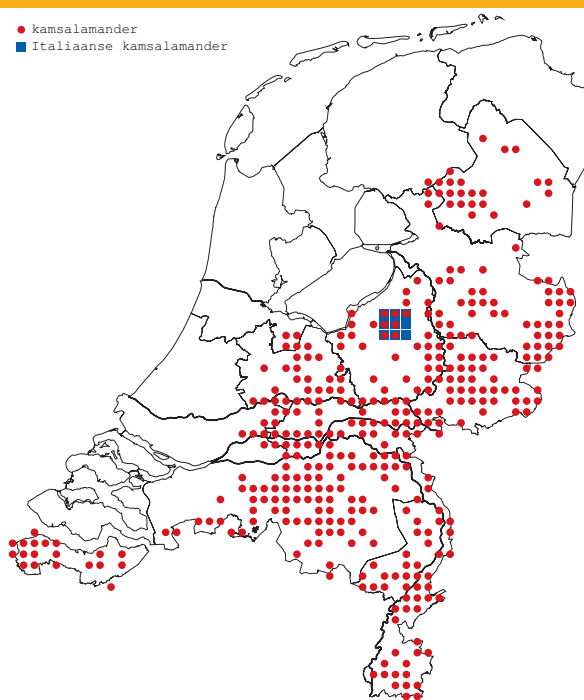
De Italiaanse kamsalamander, *Triturus carnifex*, lijkt sterk op onze inheemse kamsalamander, *Triturus cristatus*. De soort is waarschijnlijk al sinds de jaren zeventig aanwezig, maar werd pas in 1999 ontdekt. De Italiaanse kamsalamander kan concurreren en hybridiseren met de vrij zeldzame inheemse soort.

In 2011 is door onderzoek van RAVON in opdracht van Team Invasieve Exoten gebleken, dat de Italiaanse kamsalamander veel ruimer verspreid is dan we dachten. De verspreiding omvat het gebied tussen Vierhouten, Schavieren, Apeldoorn en Nieuw-Milligen (9 uurhokken). In 2005 kenden we vijf wateren met Italiaanse kamsalamanders, in 2011 liep dat op tot 19. In dit gebied zijn ook populaties van de strikt beschermde inheemse kamsalamander bekend en daar blijkt hybridisatie op te treden. De nakomelingen zijn bovendien vruchtbaar, waardoor de vermenging door blijft gaan.

Het is belangrijk om kamsalamanders op de Veluwe goed te determineren en waarnemingen door te geven. Maak van afwijkende dieren altijd foto's van de boven-, zij- en onderkant! Hier sommen we de belangrijkste kenmerken op, om beide kamsalamanders van elkaar te onderscheiden.

De kleur van de boven- en zijkant

Jonge Italiaanse kamsalamander hebben bijna altijd een brede gele rugstreep. Deze blijft bij de volwassen vrouwtjes en jonge mannetjes aanwezig, maar verdwijnt meestal bij de oudere mannetjes. In het water zijn de dieren vaak bruin of grijs met grote, duidelijk zichtbare zwarte vlekken op de flanken. Op het land hebben ze bruingrijze flanken en een bruine bovenkant. Bij de inheemse kamsalamander is de bovenzijde, wanneer de dieren op het land leven, meestal zeer donker, bijna zwart. Opvallend bij de Italiaanse kam-

Verspreiding kamsalamander (rode stip) en Italiaanse kamsalamander (blauwe vierkant) (Bron: RAVON)

salamander is het nagenoeg ontbreken van witte stipjes op de flanken. De inheemse kamsalamander heeft deze stipjes meestal volop.

Kleur en vlekkenpatroon buik

De Italiaanse kamsalamander heeft grote en niet scherp begrensde vlekken, die onregelmatig over de buik verspreid zijn. Bij de inheemse kamsalamander zijn de zwarte vlekken meestal vrij klein en scherp begrensd. De buikkleur van de Italiaanse kamsalamander is niet fel oranje, maar eerder gelig en niet scherp afgegrensd van de donkere flanken, zoals dat bij de inheemse kamsalamander meestal wel het geval is.

Bouw van de dieren

Moeilijker te gebruiken zijn de verschillen in lichaamsbouw. Volwassen Italiaanse kamsalamanders hebben vaak een opvallend grote kop. De poten zijn relatief fors en de romp is meer gedrongen dan bij de inheemse soort.

(Foto's: Jelger Herder)

Een herkenningskaart is te downloaden op: www.ravon.nl

Geef je waarnemingen door!

